

Pelsu

Koy Porin Asema-aukio Pelastussuunnitelma

Koy Porin Asema-aukio pelastussuunnitelma

Laadittu 12.12.2016

Laatija Juha Vilen

Viimeksi päivitetty 17.1.2024

Päivittäjä Tero Hämäläinen

Tämä pelastussuunnitelma on laadittu käyttäen Pelsu Pelastussuunnitelma -palvelua.

Tässä pelastussuunnitelmassa on 61 sivua.

Sisällys

1	Kohteen perustiedot	5
1.1	Perustiedot	5
1.2	Muut tiedot	5
2	Organisaatio	9
2.1	Kiinteistön turvallisuushenkilöt	9
2.2	Kiinteistön työsuojeluorganisaatio	10
2.3	Toimijoiden turvallisuushenkilöt	10
2.4	Kiinteistön tärkeät numerot	11
2.5	Muut tärkeät numerot	11
3	Riskit	12
3.1	Tapaturmat	12
3.2	Tulipalovaarat	13
3.3	Vesivahingot	16
3.4	Sairauskohtaukset	16
3.5	Säteily- tai kaasuvaara	17
3.6	Myrskyvauriot	18
3.7	Rikollinen toiminta	19
3.8	Ravintolan toiminnan riskit	19
4	Turvallisuusjärjestelyt	21
4.1	Sammutuskalusto	21
4.2	Turvalaitteet	21
4.3	Ensiapu	24
4.4	Paloturvallisuus	24
5	Tiedottaminen ja perehdyttäminen	29
6	Toimintaohjeita	30
6.1	Turvallisuusorganisaatio	30
6.2	Avun hälyttäminen	31
6.3	Sairauskohtaus tai tapaturma	32
6.4	Hätäensiapu	32
6.5	Aivohalvaus	33
6.6	Diabeetikon heikotus	34
6.7	Murtuma	35
6.8	Haavat	35
6.9	Verenvuoto	36
6.10	Sokki	36
6.11	Kouristelu	37
6.12	Myrkytys	37
6.13	Palovammat	38

6.14	Rintakipu	39
6.15	Tulipalo	40
6.16	Kiinniotto näpistys/varkaustilanteessa	40
6.17	Ryöstö	42
6.18	Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt	42
6.19	Toiminta palohälytystilanteessa	43
6.20	Toiminta ennakkohälytyksessä	44
6.21	Toiminta kokoontumispaikalla	44
6.22	Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa	46
6.23	Vesivahinko	46
6.24	Väkivallan uhatessa	46
6.25	Pommiuhka	47
6.26	Yleinen vaaramerkki	48
6.27	Sähkökatkot	50
6.28	Sisälle suojautuminen	50
6.29	Tapaturmien ennaltaehkäisy	52
6.30	Defibrillaattorin (DEFIn) käyttö	52
7	Väestönsuojelu	55
8	Irtaimiston säilytys	57
9	Liitteet	57
	Liite A Liiketilän haltijan velvollisuudet	58
	Liite B Alkusammuttimien käyttöohjeet	59
	B.1 Sammuttimet	59
	B.2 Pikapaloposti	59
	Liite C Autosuoja	60
	Liite D Avainturvallisuus	61

1 Kohteen perustiedot

Koy Porin asema-aukiolla toimii Satakunnan ammattikorkeakoulu, ravintola, kauppa sekä apteekki.

1.1 Perustiedot

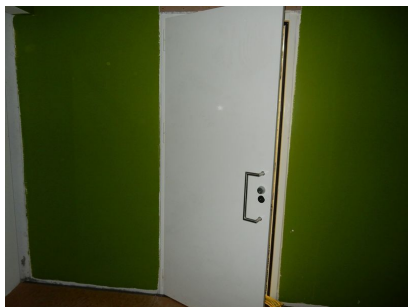
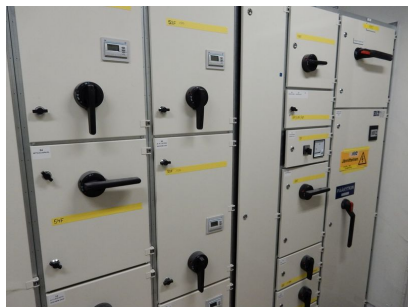
Kiinteistön nimi	Koy Porin Asema-aukio
Kiinteistön kutsumanimi	Samk-kampus Pori
Kiinteistön osoite	Satakunnankatu 23 28130 PORI
Rakennusten määrä	1
Toimijoiden määrä	3
Kiinteistön omistaja	Hemsö
Rakentamisvuosi	2017
Kerrokset	6
Paloluokka	P1

1.2 Muut tiedot

Kohde kuuluu seuraavaan pelastustoimen alueeseen: Satakunta. Pelastuslaitoksen arvioitu saapumisaika kohteeseen on n. 10 minuuttia.

Paloilmoittimen hoitaja	Kristian Rautakorpi ARE puh. 040 3006487
Paloilmoittimen keskuksen sijainti	B-osan 1. kerros, käynti ulkoa Karjalankadun puoleiselta seinustalta
Kiinteistöhoito	Are Oy puh. 020 5305700 päivystys 020 5305700
Sähkötarjoaja	Pori Energia

Vesiyhtiö	Porin kaupunki: Porin vesi puh. 02 6212111 päivystys 02 6412155 http://www.pori.fi/porinvesi.html
Vartiointiliikkeen yhteystiedot	Securitas puh. 020 4912600 päivystys puh. 020 4912600 http://www.securitas.fi
Kokoontumispaikka	Paikoitusalue, Karjalankadun puoleinen alue, kaupan ovia vastapäätä. Merkitty vihreällä kyltillä.
Varakokoontumispaikka	Osoitetaan tarvittaessa
Väestönsuojien määrä	5
Väestönsuojan sijainti VSS1	A-osa
Väestönsuojan sijainti VSS2, VSS3, VSS4, VSS5	C-osa
Lämmitysmuoto	Kaukolämpö
Veden pääsulku	Lämmönjakohuone: B-osan 1. kerros, käynti ulkoa Karjalankadun puoleiselta seinustalta. (Laajennusosa) Lämmönjakohuone: C-osan kellarikerros. (Vanha puoli)
Lämmönjakohuone	B-osan 1. kerros, käynti ulkoa Karjalankadun puoleiselta seinustalta. (Laajennusosa) C-osan kellarikerros. (Vanha puoli)
Sähköpääkeskus	A-osa, kirjastosalin kellarikerros. (Laajennusosa) C-osa, kellarikerros. (Vanha puoli)
Muuntamon sijainti	A-osa, pihalla. C-osa, kellarikerros.
Ilmanvaihtokone	A-osa ja B-osat 2. kerros. C-osa, 7. kerros.
Ilmanvaihdon hätä-seis	Sprinklerikeskus: B-osa, käynti ulkoa Karjalankadun puoleiselta seinustalta
Varavoimajärjestely	Varavoimakone

*Sähköpääkeskus**Sähköpääkeskus**Lämmönjakuhuone**Lämmönjakuhuone**Veden pääsulku*

Kiinteistön tilat

Liikehuoneistot

Sijainti	Nimi
-	Apteekki

Toimijat

Sijainti	Nimi
Satakunnankatu 23	K-supermarket Kampus

Luokkatilat

Sijainti	Nimi
Satakunnankatu 23	SAMK

Henkilömäärät

Yhteensä			
	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	3 500	10–50	0
	<i>Opiskelijoita 3500</i>		
Viikonloppuisin	10–50	10–50	0
	<i>Kauppa avoinna MA-LA 08.00-22.00 ja SU 11.00-22.00</i>		

2 Organisaatio

Kiinteistömanageri

Toni Erholtz
Newsec Oy
puh. 050 4700661
toni.erholtz@newsec.fi

2.1 Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Turvallisuusvastaava, avainhallinta, vahtimestari

Aleksi Setälä
Satakunnan
ammattikorkeakoulu
puh. 044 7103056
aleksi.setala@samk.fi

Kiinteistö- ja turvallisuuspäällikkö SAMK

Tero Hämäläinen
Satakunnan
ammattikorkeakoulu
puh. 044 7103210
tero.hamalainen@samk.fi

Väestönsuojan hoitaja VSS1, VSS2, VSS3, VSS4, VSS5

Kristian Rautakorpi

Väestönsuojan apulaishoitaja VSS1, VSS2, VSS3, VSS4, VSS5

Harri Lehtonen

Väestönsuojan vastuhenkilö VSS1

Toni Erholtz
puh. 050 4700661
toni.erholtz@newsec.fi

Väestönsuojan vastuhenkilö VSS2

Toni Erholtz
puh. 050 4700661
toni.erholtz@newsec.fi

Väestönsuojan vastuhenkilö VSS3

Toni Erholtz
puh. 050 4700661
toni.erholtz@newsec.fi

Väestönsuojan vastuhenkilö VSS4

Toni Erholtz
puh. 050 4700661
toni.erholtz@newsec.fi

Väestönsuojan vastuhenkilö VSS5

Toni Erholtz
puh. 050 4700661
toni.erholtz@newsec.fi

Sähkölaitteiston käytön johtaja

Marko Ylinen
SAMK
puh. 044 7103304

2.2 Kiinteistön työsuojeluorganisaatio

Työsuojelupäällikkö

Jari Lahti
Satakunnan ammattikorkeakoulu
jari.lahti@samk.fi

Työsuojeluvaltuutettu

Kalle Toivonen
Satakunnan ammattikorkeakoulu
kalle.toivonen@samk.fi

2.3 Toimijoiden turvallisuushenkilöt

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
Apteekki	Minna Palolampi Apteekkari	Kampuksen sivuapteekki puh. 02 6332213 minna.palolampi@apteekit.net
K-supermarket Kampus	Joonas Huhtasalo Kauppias	K-Supermarket puh. 044 5237447 joonas.huhtasalo@k-supermarket.fi
SAMK	Tero Hämäläinen Turvallisuuspäällikkö	SAMK puh. 044 7103210 tero.hamalainen@samk.fi

2.4 Kiinteistön tärkeät numerot

Tehtävä	Nimi	Puhelinnumero	Päivystysnumero
Huoltoyhtiö	Are Oy	020 5305700	020 5305700
Hissihuolto	Schindler		020 320500
Vartiointiliikkeen yhteystiedot	Securitas	020 4912600	020 4912600

Huolto

	Nimi	Puhelinnumero	Päivystysajat
Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä: Hoitaja	Kristian Rautakorpi	040 3006487	
Huoltopäivystys	ARE	040 3006486	Työajan ulkopuolella
Ilmanvaihtokone: Huoltohenkilö	Kristian Rautakorpi	040 3006487	
Käsisammutin: Huoltohenkilö	Kristian Rautakorpi	040 3006487	
Pikapaloposti: Huoltohenkilö	Kristian Rautakorpi	040 3006487	
Savunpoistolaitteisto: Huoltohenkilö	Kristian Rautakorpi	040 3006487	
Sprinklerijärjestelmä: Huoltohenkilö	Kristian Rautakorpi	040 3006487	

2.5 Muut tärkeät numerot

Toimija	Puhelinnumero	Päivystysajat
Hätänumero	112	24 h
Myrkytystietokeskus	0800 147 111	24 h

3 Riskit

Turvallisuuden näkökulmasta riski tarkoittaa onnettomuuden todennäköisyyden ja seurausten yhdistelmää. Tärkeä osa turvallista kiinteistöä on turvallisuusriskien tunnistaminen ja niiden seurausten arviointi. Seuraavilla sivuilla on tunnistettu riskit, jotka kohdistuvat ihmisiin, omaisuuteen ja ympäristöön. Tunnistettuihin riskeihin on laadittu toimenpide-ehdotukset, joilla riskejä voidaan poistaa, vähentää ja hallita. Vain tunnistettua riskiä voidaan hallita.

Kiinteistöön ja henkilöihin kohdistuvat riskiluokat:

- Tapaturmat
- Tulipalovaarat
- Vesivahingot
- Sairauskohtaukset
- Säteily- tai kaasuvaara
- Myrskyvauriot
- Murrot, ilkivalta yms.

3.1 Tapaturmat

Riskit

- kaatuminen
- liukastuminen
- kompastuminen
- lumen tai jään tippuminen ihmisen päälle
- liikenneonnettomuus
- viiltohaava
- työvälineiden aiheuttama vamma

Seuraukset

- omaisuusvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Lumen ja jään kerääntymistä katoilla on seurattava talvisin.
 - Vaaranpaikoista tulee ilmoittaa välittömästi kiinteistöhuoltoyhtiölle.
 - Vaaratilanteissa kulku tai pysäköiminen tulee estää lumen tai jään putoamisvaara-alueelle.
- Piha-alue pidetään siistinä ja kunnossa.
 - Talvikunnossapidosta huolehditaan.
- Läheltä piti -tilanteisiin puututaan viivytyksettä. Läheltä piti -tilanteet tutkitaan ja tehdään tarvittavat toimenpiteet vastaavanlaisten tapahtumien varalle ja niiden estämiseksi.
- Henkilökunnalle on järjestetty ensiapukoulutusta.
- Yritysten turvallisuusvastaavat on nimetty.
- Turvallisuusvastaavat huolehtivat toimipisteensä turvallisuusasioista.
- Yleisiin ensiapuohjeisiin tulee jokaisen tutustua.
- Käytön johtaja huolehtii siitä, että sähkölaitteiston käytössä ja huollossa noudatetaan sähköturvallisuuslakia sekä sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä.
- Käytön johtaja huolehtii siitä, että käyttötöitä tekevät henkilöt ovat ammattitaitoisia ja riittävästi opastetut tehtäviinsä.

3.2 Tulipalovaarat

Riskit

- Ihmisen toiminta
 - huolimaton tupakointi
 - tavaroiden säilyttäminen kulkukäytävillä
 - tavaroiden säilyttäminen porraskäytävissä
 - palo-ovet auki
 - sähkölaitteiden päälle unohtuminen
 - rasva- tai muu palo keittiössä
- Sähkölaitteet
 - oikosulut
 - rikkinäiset sähkölaitteet
 - yhteisissä tiloissa liesitaso
- Tuhopoltto
 - palokuormaa rakennuksen seinustalla
- Turvallisuusjärjestelyt

- paloilmoitinlaitteen vika
- sammuttimien tarkastus tekemättä
- palopostien huolto tekemättä
- merkkivalokeskuksen huollon puute
- Muut
 - kaasupullot
 - Herkästi syttyvien aineiden ja kemikaalien virheellinen säilytys

Palovaarallisia kohteita ovat muun muassa tekniset tilat, tulityöhön käytettävät tilat ja keittiö.

Seuraukset

- omaisuusvahingot
- savuvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Ihmisen toiminta
 - Suoritetaan vuosittain omatoimiset palotarkastukset kiinteistössä.
 - Poistumisturvallisuudesta on huolehdittava:
 - henkilökunta pitää poistumistiet vapaina.
 - aktiivinen puuttuminen epäkohtiin.
 - Yritysten turvallisuusvastaavat on nimetty.
 - Pelastussuunnitelma pidetään ajan tasalla ja siihen perehdytään.
- Sähkölaitteet
 - Sähkökorjaukset ja asennukset teetetään TUKES:in rekisteristä löytyvällä ammattilaisella. Urakoitsijalla on oltava riittävät asennusoikeudet ja hänellä on oltava kokemusta vastaavista töistä.
 - Sähköpääkeskukset on merkitty ja niiden edustoilla ei säilytetä tavaraa.
 - Liesitasoa ei saa käyttää erilaisten tavaroiden säilytysalustana.
- Tuhopoltto
 - Ylimääräistä palokuormaa ei kasata.
- Turvallisuusjärjestelyt
 - Kiinteistössä on savunpoistolaitteisto, jolle suoritetaan tarkastukset, huolto ja koestus laitteen valmistajan huolto-ohjelman mukaisesti.
 - Kohteessa on automaattinen paloilmoitinjärjestelmä.
 - Paloilmoitinlaitteistojen testit ja huoltotyöt suoritetaan huolto-ohjelman mukaisesti.
 - Kiinteistössä on alkusammutusvälineet.
 - Alkusammutuskalusto tarkastetaan määräysten mukaan.
 - Kohteessa on sprinklerijärjestelmä.
 - Poistumistiet on merkitty opastein.
 - Tulitöiden vastuuhenkilöt on määritelty.
- Muut
 - Kiinteistössä ei saa säilyttää palavia aineita kellareissa. Palavat aineet tulee säilyttää niille tarkoitettussa paikassa.
 - Ilmanvaihto ja nuohous
 - IV-kanavien nuohousväli on yleensä 10 vuotta

3.3 Vesivahingot

Riskit

- Ympäristö
 - tulva
 - kaatosateessa viemärit eivät vedä vaan toimivat päinvastaiseen suuntaan, jolloin C-osan kellarissa tulee viemärivedet lattialle
- Rakenteet
 - rakenteiden vesitiiviiden pettäminen
 - rakentamis- ja materiaalivirheistä johtuva tapaturma
 - putkirikko
- Laitteet
 - pesukoneiden ja kylmäkoneiden rikkoontuminen
 - sprinklerin laukeaminen

Seuraukset

- omaisuusvahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Rakenteet
 - LVI-työt, -tarkastukset ja -asennukset teetetään vain ammattilaisella.
 - Viemärin sulkuventtiilit.
- Laitteet
 - Kodinkoneiden valvotun käytön ja kunnossapidon tärkeyden korostaminen.
 - Pesukoneen ja astianpesukoneen suodattimet ja nukkasilti on puhdistettava säännöllisesti.
 - Jääkaapin takaosa on imuroitava kerran vuodessa. Tässä yhteydessä kannattaa tarkistaa silmämääräisesti jääkaapin kunto myös kompressorin ja valuma-astian osalta.

3.4 Sairauskohtaukset

Riskit

- sydäninfarkti
- diabeettinen sokki
- aivoinfarkti
- aivoverenvuoto
- epilepsia
- pyörtyminen

Seuraukset

- henkilövahingot
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Avun saannin nopeuden takaaminen kiinteistön alueella.
- Pelastussuunnitelman liitteenä oleviin ensiapuohjeisiin tutustutaan ja ensiapua harjoitellaan.
- Henkilökunnalle on järjestetty ensiapukoulutusta.
- Ensiaputaitoiset henkilöt on kartoitettu.
- Ambulanssin opastus on järjestetty ja ohjeistettu henkilökunnalle.
- Pelastusajoneuvojen pysäköiminen mahdollistetaan ulko-ovien eteen.

3.5 Säteily- tai kaasuvaara

Riskit

- radioaktiivisen aineen tai vaarallisen kaasun joutuminen ympäristöön
- vaarallisen aineen kuljetusonnettomuus
- onnettomuus ydinvoimalaitoksessa

Seuraukset

- säteily sairaudet
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Joditablettien hankkiminen tarpeiden mukaan (2 tabl./henkilö).
- Kiinteistössä on väestönsuoja, johon voi suojautua säteilyvaaratilanteessa.
- Väestönsuojan toimintakuntoa ylläpidetään.
- Väestönsuojanhoitaja on nimetty ja koulutettu tehtäviinsä.
- Ilmastoinnin hätäpysäytys on merkitty ja henkilökunnan tiedossa.
- Pelastussuunnitelmassa on toimintaohjeet tilanteiden varalle.

3.6 Myrskyvauriot

Riskit

- erilaiset luonnonilmiöt

Seuraukset

- sähkökatkot
- omaisuusvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Rakennuksen ja ulkoalueiden kunnosta huolehditaan.
- Viranomaisten ulkonaliikkumiskieltoa on noudatettava.
- Sisälle suojautuessa pysytään kaukana ikkunoista ja lasiovista.
- Varaudu omatoimisesti pitkäaikaisiinkin sähkökatkoihin esimerkiksi seuraavasti:
 - valaisin ja paristot

3.7 Rikollinen toiminta

Riskit

- murto
- väkivalta
- ilkivalta
- varkaudet

Seuraukset

- omaisuus- ja henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Murto
 - Turvatekniikka
- Väkivalta
 - Harjoitukset ja ohjeistukset
- Ilkivalta
 - Yleisen siisteyden ja järjestyksen valvominen ja epäkohtiin puuttuminen aktiivisesti.
 - Valvonta
 - Graffitien ja muiden töhryjen puhdistus viipymättä.
 - Henkilökunnalla on velvollisuus ilmoittaa epäkohdista.

3.8 Ravintolan toiminnan riskit

Riskit

- Tulipalo
- Aggressiivinen asiakas
- Vesivahinko
- Työvälineiden aiheuttamat vammat

Seuraukset

- Henkilövahingot
- Aineelliset vahingot
- Ravintolan toiminta keskeytyy

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Rasvahormit puhdistutetaan säännöllisesti vähintään kerran vuodessa
- Rasvasuodattimet puhdistetaan tarvittaessa
- Sähkölaitteet pidetään kunnossa
- Sisusteet oikeaa palosuojausluokkaa, käytetään esim. palosuojattuja tekstiilejä

- Jätteet ja palava materiaali säilytetään lukituissa tiloissa
- Avotulen turvallinen käyttö, kynttilät
- Henkilökunnan tulee ilmoittaa havaitsemistaan turvallisuuspuutteista välittömästi omalle esimiehelleen
- Vialliset työvälineet poistetaan käytöstä välittömästi
- Vialliset koneet huolletaan asiantuntevan huoltoliikkeen toimesta
- Työpisteen läheisyydessä tulee olla ensiaputarvikkeet

4 Turvallisuusjärjestelyt

4.1 Sammutuskalusto

Sijainti	Sammutuskalusto
Toimitiloissa	Käsisammutin
Toimitiloissa	Pikapaloposti

Pikapaloposti

Alkusammuttimet tulee tarkastaa:

- vähintään vuoden välein kun käsisammutin on alttiina sammuttimen toimintakuntoon vaikuttaville tekijöille, kuten kosteudelle, tärinälle tai lämpötilojen vaihtelulle (ulkotilat)
- vähintään kahden vuoden välein (sisätilat)

Pikapalopostit tulee tarkastaa:

- Pikapalopostien toimivuus tulee tarkastaa vuoden välein. Pikapalopostien letkujen koeponnistus tulee tehdä viiden vuoden välein.

4.2 Turvalaitteet

Sprinklerilaitteisto

Sprinklerijärjestelmä on automaattinen palonsammutusjärjestelmä, joka aloittaa palon sammutuksen ruiskuttamalla vettä palokohteeseen ja välittää samalla palohälytyksen hätäkeskukseen. Laitteiston toiminta perustuu siihen, että lämpötilan ylitettyä tietyn arvon, sprinklerin kapseli rikkoutuu ja vesi pääsee virtaamaan sprinklerin läpi.

Sprinklerilaitteiston ylläpito toteutetaan kunnossapito-ohjelman mukaisesti. Laitteiston ylläpitoon liittyen tehdään kuukausittain koestukset ja kahden vuoden välein määräaikaistarkastukset.

Sprinklerilaitteiston huolto

Sprinklerilaitteistolle tulee olla aina nimetty henkilö tai yritys, joka huoltaa laitteiston kunnossapito-ohjelman mukaisesti. Huoltotoimenpiteitä tekevien henkilöiden tulee olla ammattitaitoisia ja heillä tulee olla tarvittavat huoltoon liittyvät tiedot.

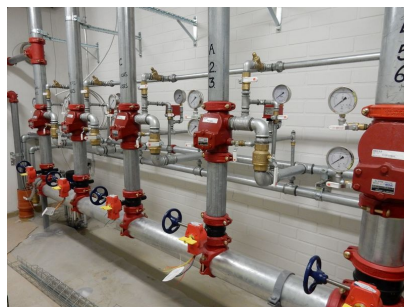
Huoltotyöt, jotka ovat tekniseltä vaativuudeltaan rinnastettavissa uuden laitteiston asennustöihin, voi tehdä vain Turvatekniikan keskuksen luetteloima sprinklerilaitteiston asennus- tai huoltotöihin erikoistunut liike. Huollon tilauksesta vastaava henkilö on nimettävä, jos huolto hankitaan ostettuna palveluna. Ostetusta huoltopalvelusta on oltava kirjallinen sopimus.

Sprinklerijärjestelmä

Sijainti	Karjalankadun puolella kaarisisäänkäynnin vieressä
Kuvaus	Automaattinen sammutusjärjestelmä Vastuuhenkilö: ARE, Harri Lehtonen, 040 3006146
Keskuksen sijainti	B-osan 1. kerros, käynti ulkoa Karjalankadun puoleiselta seinustalta
Kattavuus	Rakennuksen tilat
Huoltohenkilö	Kristian Rautakorpi ARE puh. 040 3006487

Sprinklerikeskus

Sprinklerikeskus

Savunpoisto

Savunpoiston tarkoituksena on palossa syntyvien palokaasujen, savun ja lämmön poistaminen tiloista. Savunpoistolaitteet on huollettava ja kokeiltava määräajoin käyttö- ja huolto-ohjeen mukaisesti. Savunpoistolaitteistoa käyttää vain pelastuslaitos.

Savunpoistolaitteisto

Kuvaus	Savunpoistoluukkuja sekä -puhaltimia.
Keskuksen sijainti	Sprinklerikeskus: käynti ulkoa Karjalankadun puoleiselta seinustalta.
Savunpoiston laukaisu	Sprinklerikeskus: B-osan 1. kerros, käynti ulkoa Karjalankadun puoleiselta seinustalta. Porraskäytävien 1. kerroksen yhteydessä.
Huoltohenkilö	Kristian Rautakorpi ARE puh. 040 3006487

Savunpoistokeskus

Savunpoiston laukaisu

Poistumisopastus

Poistumisopastuksella osoitetaan poistuminen rakennuksesta. Viallisista tai puutteellisista opasteista on ilmoitettava kiinteistöhuoltoon.

Poistumisopastus

Kuvaus	Akkuvarmenteiset poistumisopasteet
Kattavuus	Poistumisreitit ja uloskäynnit on merkitty valaistuilla poistumisreittiopasteilla

Ilmanvaihdon pysäytys

Mikäli rakennukseen kohdistuu ulkoinen vaara, kuten palokaasut viereisestä rakennuksesta, tulee ilmanvaihto sulkea. Tällöin pelastusviranomainen antaa yleensä hätätiedotteen, jossa annetaan myös lisäohjeita ja kehoitus ilmanvaihdon pysäytykseen.

Ilmanvaihdon saa pysäyttää kuka tahansa.

Ilmanvaihdon pysäytys: Sprinklerikeskus: B-osa, käynti ulkoa Karjalankadun puoleiselta seinustalta

IV-hätä-seis

IV-konehuone

4.3 Ensiapu

Työturvallisuuslain (738/2002) 46 § mukaan työnantajan on huolehdittava työntekijöiden ja muiden työpaikalla olevien henkilöiden ensiavun järjestämisestä, annettava ohjeet ensiavun saamiseksi sekä varattava työpaikalle tai sen välittömään läheisyyteen riittävä määrä asianmukaisia ensiapuvälineitä.

- Ensiapukoulutusta on järjestetty.
- Ensiaputaitoiset henkilöt on kartoitettu. Ensiaputaitoisten henkilöiden listauksen sijainti: .
- Ambulanssi ohjataan: Lähimmälle sisäänkäynnille. Henkilökunnan edustaja lähetetään ulos vastaan opastamaan auttajia.

4.4 Paloturvallisuus

Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä

Automaattisen paloilmoitinjärjestelmän tarkoituksena on varoittaa kiinteistön käyttäjiä alkavasta palosta. Järjestelmä havaitsee tulipalon nopeasti ilmaisimien reagoidessa paloon ja palokellot alkavat soida. Järjestelmä välittää hälytyksen automaattisesti hätäkeskukseen.

Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä

Sijainti	Karjalankadun puolella kaarisisäänkäynnin vieressä
Kuvaus	Paloilmoittimen kuukausikokeiluissa SAMKin vahtimestari mukana.
Keskuksen sijainti	B-osan 1. kerros, käynti ulkoa Karjalankadun puoleiselta seinustalta
Kattavuus	Rakennuksen tilat
Hoitaja	Kristian Rautakorpi ARE puh. 040 3006487

Paloilmoitinpainike

Ilmoituksensiirtoyhteyden toiminnallisuuden varmistaminen

- Määräaikaishuollot ja vikakorjaukset
- Ilmoituksensiirtoyhteyden kuukausikokeilu
- Määräaikaistarkastukset

Toimenpiteet ilmoituksensiirtoyhteyden vian ilmaantuessa

Mikäli havaitaan vika ilmoituksensiirtoyhteydessä, järjestetään kiinteistössä valvonta tehostetusti henkilökunnan voimin.

- Yhteys hätäkeskukseen
- Päivystäjä valvomaan paloilmoitinkeskusta
- Päivystäjä suorittaa tarvittaessa hätäilmoituksen ja opastaa pelastuslaitosta palokohteeseen

Palo-osastointi

Palo-osastoinnin tarkoitus on palon sattuessa estää palokaasujen ja palon leviäminen sekä turvata ihmisten poistuminen. Tämän takia on erityisen tärkeää, että palo-ovet pidetään kiinni. **Palo-ovia ei saa kiilata auki.**

Rakennuksen eri kerrokset, kellarikerrokset ja ullakko on yleensä muodostettu eri palo-osastoksi.

Käyttötavaltaan tai palokuormaltaan oleellisesti toisistaan poikkeavat tilat on muodostettu eri palo-osastoiksi, jos on tarpeellista henkilöiden tai omaisuuden suojaamiseksi. (käyttötapaosastointi)

Rakennusten palo-osastoinnit:

Rakennus	Tyyppi	Kuvaus
Satakunnankatu 23	Kerrososastointi, Käyttötapaosastointi	Rakennus on osastoitu pääosin EI60 rakennusosin. Osa tiloista osastoitu EI120 (esim. arkisto, muuntamo). Palo-osastoituja tiloja ovat mm. rakennuksen tekniset tilat ja poistumisreitteinä toimivat porraskäytävät. Kerrososastointia kellarissa ja C-osassa.

Kiinteistössä on seuraavat palo-ovet:

Sijainti	Palo-oven tyyppi	Kerros
Satakunnankatu 23	EI30	K-7.
Palo-ovet yleisesti palo-osastojen rajoilla.		

Vaaralliset aineet

Kiinteistössä säilytetään seuraavan tyyppisiä vaarallisia aineita:

Tila Haitallisten aineiden varasto

Sijainti	Satakunnankatu 23 - B-osa, B157
Varastoitavat aineet	Vety (20l), Helium (10l), AAS asetyleeni (40l) ja Happi (20l) Säilytettävien kemikaalien määrä on niin pieni, että mitään todellista vaaraa ei työskentelyn aikana ole, eikä räjähdysvaarallisia pitoisuuksia huoneilmaan pääse syntymään. Kaasujen virtaukset pommikalorimetriin ja AAS-laitteeseen on myös niin pienet, ettei näissä tiloissa ole mitenkään mahdollista syntyä räjähdysvaarallista kaasuseosta. Ainoa todellinen vaara muodostuu tulipalotilanteessa tai sitten jos joku kaasupullo totaalaisesti pettää ja kaikki kaasupullosta pääsee nopeasti purkautumaan huonetilaan. Tämä ei liene mitenkään todennäköistä.
Koko (m³)	59

Poistumisreitit

Poistumisturvallisuuden periaatteena on, että rakennuksen kaikista tiloista on joka hetki päästävä poistumaan vähintään kahta kulkureittiä pitkin ilman avainta tai muuta oven avausvälinettä. Ovia ei saa pitää työaikana takalukossa. Uloskäyntien edessä ei saa säilyttää tavaraa.

Kiinteistössä on seuraavan tyyppisiä poistumisjärjestelyjä:

Rakennus	Poistumisjärjestelyt
Satakunnankatu 23	Kaikista tiloista, joissa työskennellään/oleskellaan on vähintään kaksi erillistä poistumisreittiä. 1. kerroksen tasalta uloskäynnit sijaitsevat rakennuksen kaikilla seinustoilla. Muista kerroksista poistuminen tapahtuu palo-osastoitujen porraskäytävien kautta 1. kerrokseen ja edelleen ulos.

Kokoontumispaikka: Paikoitusalue, Karjalankadun puoleinen alue, kaupan ovia vastapäätä. Merkitty vihreällä kyltillä.

Tulityöt

Tulityöt määritellään töiksi, joissa syntyy kipinöintiä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joka aiheuttaa palovaaraa. Tällaisia töitä ovat mm. kaasu- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta, joista syntyy kipinöintiä, sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta. Tulitöille on aina niiden palovaaran vuoksi harkittava vaihtoehtoisia menetelmiä.

Tulitöiden suorittaminen tilapäisellä tulityöpaikalla vaatii aina tulityöluvan. Tulityön suorittajalla on oltava voimassa oleva tulityökortti.

Tulityölupia voivat myöntää seuraavat tulitöiden vastuuhenkilöt:

Kristian Rautakorpi

ARE

puh. 040 3006487

kristian.rautakorpi@are.fi

Vakituisen tulityöpaikan sijainti: SAMKin metallityötila (C 1.krs)

Paloilmoitinlaitteiston hoitajan on huolehdittava tarpeellisista irtikytkennöistä, jotta tulityöt tai muut remonttityöt eivät aiheuta aiheetonta paloilmoitusta.

Mahdolliset paloilmoitinjärjestelmän irtikytkennät on kytkettävä takaisin päälle.

5 Tiedottaminen ja perehdyttäminen

Koko henkilöstön perehdyttäminen

Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (407/2011,2§) velvoittaa seuraavasti: *"Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla rakennuksen... työntekijöille ja muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon."*

Suunnitelmasta ja sen keskeisistä seikoista tulee tiedottaa kaikkia kohteessa työskenteleviä henkilöitä.

Perehdytyksen vastuhenkilö: Rehtori

Tiedottaminen Turvallisuusasioista: Suunnitelma käydään läpi henkilökunnan kanssa.

Koulutustilaisuudet: Järjestetään tarvittaessa.

Harjoitukset: Suunnitelman käytännön harjoittelu vuosittaisilla poistumisharjoituksilla, joihin osallistuu henkilökunta ja oppilaat.

Uusien työntekijöiden perehdyttäminen:

Lähin esimies perehdyttää aina uuden työntekijän pelastussuunnitelman keskeisiin seikkoihin ja käy läpi poistumistiet sekä alkusammutuskaluston sijainnit.

Turvallisuuskoulutus

- Turvallisuuskoulutuksen järjestämisestä vastaa rehtori.
- Läheltä piti-tapauksista ilmoitetaan ja ne käsitellään työsuojelun toimesta.
- Turvallisuustietoutta jaetaan perehdytyksissä, koulutuksissa sekä suunnitelmaan lukemalla.

6 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

6.1 Turvallisuusorganisaatio

Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Turvallisuusvastaava, avainhallinta, vahtimestari

Aleksi Setälä
Satakunnan
ammattikorkeakoulu
puh. 044 7103056
aleksi.setala@samk.fi

**Kiinteistö- ja turvallisuuspäällikkö
SAMK**

Tero Hämäläinen
Satakunnan
ammattikorkeakoulu
puh. 044 7103210
tero.hamalainen@samk.fi

Väestönsuojan hoitaja VSS1, VSS2, VSS3, VSS4, VSS5

Kristian Rautakorpi

Väestönsuojan apulaishoitaja VSS1, VSS2, VSS3, VSS4, VSS5

Harri Lehtonen

Väestönsuojan vastuuhenkilö VSS1

Toni Erholtz
puh. 050 4700661
toni.erholtz@newsec.fi

Väestönsuojan vastuuhenkilö VSS2

Toni Erholtz
puh. 050 4700661
toni.erholtz@newsec.fi

Väestönsuojan vastuuhenkilö VSS3

Toni Erholtz
 puh. 050 4700661
 toni.erholtz@newsec.fi

Väestönsuojan vastuuhenkilö VSS4

Toni Erholtz
 puh. 050 4700661
 toni.erholtz@newsec.fi

Väestönsuojan vastuuhenkilö VSS5

Toni Erholtz
 puh. 050 4700661
 toni.erholtz@newsec.fi

Sähkölaitteiston käytön johtaja

Marko Ylinen
 SAMK
 puh. 044 7103304

Toimijoiden turvallisuushenkilöt

Yritys	Henkilö	Yhteystiedot
Apteekki	Minna Palolampi Apteekkari	Kampuksen sivuapteekki puh. 02 6332213 minna.palolampi@apteekkit.net
K-supermarket Kampus	Joonas Huhtasalo Kauppias	K-Supermarket puh. 044 5237447 joonas.huhtasalo@k-supermarket.fi
SAMK	Tero Hämäläinen Turvallisuuspäällikkö	SAMK puh. 044 7103210 tero.hamalainen@samk.fi

6.2 Avun hälyttäminen

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta SOITA NUMEROON: 112

Soita hätäpuhelu itse, jos voit

Tärkeää on, että hätäpuhelun soittaa se, jota asia koskee. Hänellä on tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määritellesään millaista apua paikalle lähetetään. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

Kerro, mitä on tapahtunut

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää tilanteeseen oikean avun.

Kerro tarkka osoite ja kunta

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin

Päivystäjän esittämällä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästyä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

Toimi annettujen ohjeiden mukaan

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

Lopeta puhelu vasta saatua siinä luvan

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatua luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta.

Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti:

Automaattisen hälytyksen sattuessa pelastuslaitos saapuu kiinteistön paloilmotinkeskukselle, josta hälytys paikallistetaan. Sijainti Karjalankadun puolella ns. kaariovilla.

6.3 Sairauskohtaus tai tapaturma

Kartta Porin kampuksen ensiapuvälineistä

kts. Toimintaohje Defibrillaattorin käyttöön

6.4 Hätäensiapu

Hätäensiavun tarkoituksen on varmistaa potilaan avoin hengitystie sekä ylläpitää hengitystä ja verenkiertoa.

1. Arvioi tilanne, varmista oma turvallisuutesi ja soita 112.
2. Avaa potilaan hengitystiet kohottamalla hänen leukaansa ja kääntämällä otsaa taaksepäin.
3. Tarkista hengittääkö potilas. Tajuton ja reagoimaton potilas ei hengitä, jos et tunne ilmavirtausta kädelläsi, korvallasi tai poskellasi.
4. Aloita painanta- ja puhalluselvytys.

Puhalluselvytys-ohjeet:

- Aloita elvytys
 - 30 painallusta
 - 2 puhallusta

Jos puhallukset eivät saa rintakehää nousemaan, ÄLÄ jatka puhaltamista. Tärkeintä on ylläpitää uhrin verenkiertoa painantaelvytyksellä.

5. Käänä tajuton, itse hengittävä potilas kylkiasentoon. 6. Hoida verenvuoto painamalla vuotokohdasta käsin. 7. Auta selkävamman saanutta potilasta pitämällä hänen päätään paikoillaan.

Toimi näin hätätilanteessa:

- Pysähdy ja rauhoitu
- Soita 112
- Varmista ensin oma turvallisuutesi ja estä lisävahingot
- Anna hätäensiapua
- Opasta ammattiauttajat paikalle

6.5 Aivohalvaus

Aivohalvauksen aiheuttaa aivoverisuonten tukkeutuminen tai repeäminen. Akuutti aivohalvaus on hätätilanne, joka vaatii parin tunnin sisällä alkavaa ensihoitoa sairaalassa. Arvion tilanteen vakavuudesta ja oikeasta hoitopaikasta saat ainoastaan hälyttämällä ensihoitohenkilöstön potilaan luokse.

Soita 112 heti, vaikka aivohalvauksen oireet, kuten esimerkiksi jalan tai käden halvaantuminen, olisivat ohimeneviä.

Tunnista oireet

- Puhevaikeus, puheen puuroutuminen
- Nielemisvaikeus
- Suupielen roikkuminen
- Käden tai jalan äkillinen voimattomuus tai tunnottomuus
- Näköhäiriöt, kaksoiskuvien näkeminen

Toimi näin

- Soita heti 112.
- Avaa potilaan hengitystiet ja laita potilas kylkiasentoon.

6.6 Diabeetikon heikotus

Kun diabetesta sairastavan verensokeri laskee liian alas, syntyy diabeettinen sokki, joka voi olla hengenvaarallinen.

Tunnista oireet:

- Hikoilu, kalpeus, vapina.
- Ärtymys, levottomuus.
- Huimaus, sydämen tykytys.
- Näläntunne.
- Päänsärky, pahoinvointi.
- Näön hämärtyminen ja kaksoiskuvat.
- Poikkeava käytös (esim. levottomuus, äkkipikaisuus).
- Pahimmassa tapauksessa kouristuksia ja tajuttomuus, jos verensokeri laskee hyvin alhaiseksi.

Diabeettisen sokin ensiapu

- Anna välittömästi sokeripitoista syötävää tai juotavaa, mikäli autettava on tajuissaan ja pysyy itse syömään tai juomaan. Tajuttomalle henkilölle ei saa antaa mitään suuhun.
- Mikäli autettava ei toivu 10 minuutissa tai menee tajuttomaksi, soita hätänumeroon 112.
- Käännä tajuton henkilö kylkiasentoon.

6.7 Murtuma

Murtuman oireita ovat kipu, turvotus, epänormaali liikkuvuus ja arkuus tai virheasento.

Murtuman ensiapu:

Yläraajan murtumassa autettava voi itse tukea kipeää raajaansa kehoaan vasten tai tue käsi liikuttamaksi esimerkiksi kolmioliinalla. Kylkiluiden murtumassa voit tukea rintakehää käsin tai tukisiteellä.

Mikäli jalassa on murtuma, sitä ei ole syytä lastoittaa, mikäli apu saapuu kohtuuajassa. Autettavan tulee välttää jalan liikuttamista ja painon asettamista kipeälle jalalle.

Jos loukkaantunutta on välttämätöntä liikuttaa, alaraajan murtuman tukemiseen voi käyttää toista jalkaa tai muuta tilapäisvälinettä, kuten esimerkiksi tukevaa lautaa tai keppiä.

Jos epäilet selkärangan murtumaa, liikuta loukkaantunutta vain, jos se on hengen pelastamisen kannalta välttämätöntä.

Murtumat syntyvät tavallisesti putoamisen, kaatumisen tai iskeytymisen seurauksena.

6.8 Haavat

Verenvuodon tyrehtyttäminen ja haavan sitominen ovat ensiavun perustaitoja.

- Tyrehdytä mahdollinen verenvuoto.
- Puhdista haavasta lika juoksevan, viileän veden alla.
- Sulje pienen viiltohaavan reunat vastakkain haavateipillä.
- Peitä haava suojasidoksella.
- Hakeudu tarvittaessa hoitoon.
- Tarkista, että tetanus- eli jäykkäkouristusrokote on voimassa.
- Vuotavat, syvät ja likaiset haavat ja vähänkin suuremmat viiltohaavat kuuluvat aina lääkärin hoitoon. Haavan ulkonäöstä ei aina voi päätellä, onko syvemmälle kudoksiin syntynyt vaurioita.

6.9 Verenvuoto

Ulkoisen näkyvän verenvuodon määrää on vaikea mitata ja arvioida luotettavasti. Suuren verenhukan (yli 20 %) seurauksena ihminen menee sokkiin.

Näin tyrehdytät verenvuodon:

- Tyrehdytä verenvuoto painamalla sormin tai kämmenellä suoraan vuotokohtaan. Voit myös pyytää loukkaantunutta painamaan itse vuotokohtaa.
- Auta loukkaantunut tarvittaessa istumaan tai makuulle
- Sido vuotokohtaan paineside joko käyttäen sidetarvikkeita tai muita saatavilla olevia välineitä, esimerkiksi huivia.
- Soita hätänumeroon 112, jos arvioit tilanteen sitä vaativan.
- Runsas verenvuoto voi johtaa verenkierron vakavaan häiriötilaan eli sokkiin. Huolehdi loukkaantuneen sokin oireenmukaisesta ensiavusta.

Mikäli haavassa on vierasesine, esim. naula tai puukko, sitä ei poisteta ensiavun yhteydessä. Jos esine vaikeuttaa hengitystä, tulee se välittömästi poistaa.

6.10 Sokki

Sokin oireet voivat olla seuraus suurista sisäisistä tai ulkoisista verenvuodoista, vaikeista murtumista, palovammojen tai rajun ripulin aiheuttamasta nestehukasta. Myös sydämen pumppausvoiman pettäminen tai voimakas allerginen reaktio voivat aiheuttaa sokkitilan.

Tunnista sokin oireet:

- Iho on kalpea ja kylmän hikinen.
- Henkilö on levoton, myöhemmin sekava.
- Hengitys on tihentynyt.
- Suu on kuiva, autettavalla on janontunne.
- Syke on nopea ja heikosti tunnettavissa.

Sokkipotilaan ensiapu:

- Aseta autettava lepoon, hänelle hyvään asentoon.
- Soita hätänumeroon 112.
- Suojaa kylmältä esimerkiksi huovalla tai takilla ja eristä kylmästä alustasta.
- Rauhoita.
- Älä tarjoa syötävää tai juotavaa.
- Seuraa hengitystä ja verenkiertoa.
- Anna tarvittaessa muu oireenmukainen ensiapu.

6.11 Kouristelu

Aivojen toimintahäiriöt voivat aiheuttaa tahattomia lihasnykäyksiä ja kouristuksia. Ihminen saattaa kouristella monesta eri syystä. Syinä voivat olla esimerkiksi epilepsia, aivoverenvuoto, korkea kuume tai tapaturma.

Tunnista oireet:

- Sairastunut menettää tajuntansa, kaatuu ja hänen vartalonsa jäykistyy.
- Jäykistymistä seuraavat nykivät kouristukset. Kouristelu kestää yleensä vain 1-2 minuuttia.

Kouristuskohtauksen ensiapu:

- Tee hätäilmoitus numeroon 112.
- Älä yritä estää kouristusliikkeitä, mutta huolehdi siitä, että autettava ei kolhi päätänsä tai muuten vahingoita itseään.
- Varmista esteetön hengitys.
- Käänä autettava kylkiasentoon heti, kun kouristukset vähenevät.
- Mikäli tiedät autettavan sairastavan epilepsiaa, tee hätäilmoitus numeroon 112, jos kouristelu pitkittyy tai jos kohtausta uusiutuu.
- Jos kohtausta menee itsestään ohi, varmista kuitenkin, että autettava on täysin toipunut ennen kuin jätät hänet.
- Ota yhteys lääkäriin, jos kyseessä on lapsen kuume-kouristus.

6.12 Myrkytys

Yleisimmät kotona tapahtuvat myrkytykset aiheutuvat alkoholista, lääkkeistä, myrkyllisistä kasveista tai sienistä.

Jos et havaitse uhrista selkeitä myrkytyksen oireita ja kaipaavat neuvoja, voit soittaa myrkytystietokeskukseen, puhelin 09 471 977 (24h/vrk)

Lääkkeiden yliannostukset

Soita 112 heti, jos epäilet autettavan hengen olevan uhattuna lääkkeiden yliannostuksesta johtuen.

Toimi näin

- Anna tajuissaan olevalle potilaalle hiilitabletteja, jos niitä on saatavilla.
- Laita tajuton, normaalisti hengittävä potilas kylkiasentoon.
- Kerää esiin kaikki löytämäsi lääkkeet ja lääkepurkit ensihoitajia varten.
- Älä anna potilaan nauttia alkoholia.

Myrkyllisen kasvin tai sienien nieleminen

Yritä saada selville mistä kasvista tai sienestä myrkytys on peräisin.

Toimi näin

- Tarkista ensin onko uhrilla suussa kasvia tai sientä.
- Anna lääkehiiltä pakkauksen ohjeen mukaan.
- Soita 112 tai myrkytystietokeskukseen, puhelin 09 471 977 (24h/vrk)

6.13 Palovammat

Palovamma on lämmön tai syövyttävän kemiallisen aineen aiheuttama kudostuho, jossa iho ja mahdollisesti myös sen alaiset kudokset vaurioituvat. Jos ihoa ei jäähdytetä, vamma laajenee syvempiin ihokerroksiin ja kipu jatkuu kauemmin.

Pienen palovamman ensiapu:

- Palovammaa jäähdytetään mahdollisimman pian viileällä vedellä 15–20 minuutin ajan.
- Rakkuloita ei saa puhkaista.
- Palovamman voi peittää puhtaalla suojasiteellä tai palovammojen hoitoon tarkoitettulla erikoissiteellä.

Milloin lääkäriin?

Jos palovamma on:

- tulehtunut
- kämmentä suurempi 2. asteen palovamma
- tai 3. asteen palovamma
- sähköpalovamma
- kasvojen tai käsien syvä palovamma
- hengitysteissä
- lapsella
- vanhuksella
- jotakin perussairautta sairastavalla henkilöllä esim. diabeetikon palovammat.

6.14 Rintakipu

Rintakipuun on aina suhtauduttava vakavasti. Kovan puristavan rintakivun tavallisin syy on sydäninfarkti. Kipu tuntuu ylävartalolla ja voi säteillä vasempaan kainaloon, käsivarteen ja kaulalle. Henkilö on usein kylmänhikinen, hänellä voi olla pahoinvointia ja hengitys voi vaikeutua.

Henkilö voi ottaa omia lääkkeitä (nitro-lääkitys), mutta jos ne eivät auta muutaman minuutin kuluessa, toimitaan ensiapuohjeen mukaan.

Rintakipuisen ensiapu:

- Tee hätäilmoitus heti numeroon 112.
- Rauhoita autettavaa ja auta hänet lepoon esim. puoli-istuvaan asentoon.
- Tarjoa hätäkeskuksen ohjeiden mukaan asetyylisalisyylihappoa sisältävää lääkettä (esimerkiksi aspiriini tai disperiini) pureskeltavaksi tai veteen liuotettuna. Tablettia ei anneta, jos autettava on allerginen ko. lääkkeille.

Jos henkilö menee elottomaksi, aloita painelu-puhalluselytys rytmillä 30 painelua ja 2 puhallusta ja ilmoita hätäkeskukseen muuttuneesta tilanteesta.

6.15 Tulipalo

Pelasta ja varoita

- Pelasta välittömässä vaarassa olevat ja varoita muita.
- Ohjatkaa ihmiset kokoontumispaikalle.

Sammuta ja rajoita

- Yritä alkusammutusta, vältä savua. Älä vaaranna itseäsi.
- Rajoita palon sekä savun leviämistä sulkemalla palotilaan johtavat ovet ja ikkunat.

Hälytä

- Käytä paloilmoitinpainiketta palokunnan hälyttämiseen sekä varoittaaksesi muita palokelloilla.
- Päästyäsi turvalliseen paikkaan soita numeroon **112** (myös käytettyäsi paloilmoitinpainiketta).
- Kerro mistä soitat ja missä palaa (osoite ja kerros) ja onko ihmisiä vaarassa.
- Älä katkaise puhelua ennen kuin saat luvan.

Opasta

- Opasta pelastushenkilöstö paikalle.
- Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti: Automaattisen hälytyksen sattuessa pelastuslaitos saapuu kiinteistön paloilmoitinkeskukselle, josta hälytys paikallistetaan. Si-jainti Karjalankadun puolella ns. kaariovilla.

Hissin käyttö on tulipalon sattuessa ehdottomasti kielletty!

Evakuointitilanteessa kokoontumispaikka on: Paikoitusalue, Karjalankadun puoleinen alue, kaupan ovia vastapäätä. Merkitty vihreällä kyltillä.

Varakokoontumispaikka: Osoitetaan tarvittaessa

6.16 Kiinniotto näpistys/varkauksitilanteessa

Kun havaitset näpistuksen, mikäli mahdollista, hanki lisäapua välittömästi ja ilmoita vartiointiin (puh. 020 4912600).

- Älä puhuta henkilöä vielä myymälässä, seuraa häntä katseellasi.
 - Näpistys/varkaus on tapahtunut vasta, kun epäilty on kulkenut kassalinjan yli ja näin ollen jättänyt tuotteen maksamatta.
- Kassalinjan jälkeen puhuta henkilöä, mutta älä syytä mistään, pysy rauhallisena.
 - Provosointi saattaa johtaa konfliktiin. Älä uhkaile, anna tyhjiä lupauksia tai kutsu häntä esim. "varkaaksi". Muista pitää turvallinen etäisyys.
- Älä päästä henkilöä lähtemään tai heittämään tavaraa pois, pyydä henkilöä sivummalle selvittämään asiaa
 - Tarkkaile erityisesti paikkaa (taskua, laukkuja, tms.), jonne henkilö on varastetun tavaran laittanut. Sivummalla henkilö on helpommin tarkkailtavissa ja muu liiketoiminta

voi jatkua häiriöttömästi. Muista kuitenkin oma turvallisuutesi!

- Mikäli vartija on estynyt tulemaan paikalle, ilmoita asiasta heti poliisille soittamalla 112.
 - Näpistyksestä kiinniotettu on lain mukaan aina luovutettava viipymättä poliisille.
- Jokaisesta näpistyksestä (anastus, varkaus) ilmoitetaan vartiointiin (puh. 020 4912600).

Näpistyksestä/varkaudesta tullaan kirjoittamaan henkilölle sakko (rangaistusvaatimus) tai asia käsitellään käräjäoikeudessa (varkaus). Mikäli anastettua tavaraa ei saada myyntikelpoisena takaisin, tai muuta omaisuutta on vahingoitettu, voit vaatia siitä korvausta (poliisi tiedustelee sinulta nämä asiat). Vaatimuksia kirjatessa poliisi haluaa tietää myös mistä henkilö otti tavaran, minne hän laittoi sen (irroittiko mahdollisen hälytyslaitteen tms.) ja missä henkilön kiinniotto tapahtui. Todistajat sekä mahdolliset kameratallenteet tulee myös mainita kiinniotetun luovuttamisen yhteydessä.

6.17 Ryöstö

Kyseessä on ryöstö, mikäli henkilö käyttää väkivaltaa tai uhkaa käyttää sitä anastaakseen omaisuutta. Ryöstö voi olla myös aseellinen (veitsi, puukko, ase, tms.)

Ryöstön aikana

- Pysy rauhallisena, tottele ryöstäjää
 - Häätäntyminen tai vastarinta saattaa eskaloida tilanteen väkivaltaiseksi. Muista myös muiden paikallaolijoiden turvallisuus.
- Toimi viivytellen. Anna tuotteita tai rahaa arvojärjestyksessä — pienimmästä suurimpaan. Laita joukkoon tunnistettavissa olevia tuotteita tai tunnisteseteleitä.
 - Viivyttely antaa aikaa avun saapumiselle ja ryöstäjän kiinniottamiselle jo paikan päällä. Mikäli ryöstäjä tulee keskeytetyksi, saalis jää näin pieneksi. Tunnistettavuus auttaa jäljittämään ryöstäjän, mikäli häntä ei saada kiinni heti.
- Paina mieleesi ryöstäjän tuntomerkit, puhetyyli ja pakosuunta.
 - Rauhallisesti toimiessa nämä ovat helpompi muistaa tilanteen jälkeen. Myös silminnäkijöiden tiedot tullaan keräämään.

Ryöstön jälkeen

- Mikäli et ole vielä kutsunut apua, soita välittömästi vartiointiin (puh. 020 4912600).
- Sulje liike, älä päästä uusia henkilöitä sisään, pyydä silminnäkijöitä jäämään paikalle mahdollisuuksien mukaan.
 - Mikäli silminnäkijät tahtovat poistua, pyydä yhteystietoja. Silminnäkijöille voi antaa esim. kynää ja paperia ja pyytää kirjaamaan ryöstäjän tuntomerkkejä. Tämä estää heidän keskustelun keskenään sekä rauhoittaa.
- Arvioi ryöstösaaliin suuruus. Kerro kaikki tietosi poliisille heidän saavuttuaan ja toimi heidän ohjeidensa mukaisesti.
 - Muista, että ilman poliisin lupaa et saa antaa lausuntoja esim. lehdistölle. Esimiehesi tekee päätöksen tiedottamisesta muita tahoja.

6.18 Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt

Joskus toisaalla riehuva tulipalo estää turvallisen poistumisen kiinteistöstä. Näissä tapauksissa on viisainta pysytellä savuttomassa tilassa ovet ja muut aukot suljettuina.

Jää palo-osastoon, jossa olet.

- Palo-oven takana on turvallista olla. Palo-ovet kestävät tulipaloa vähintään puoli tuntia.
- Hyppääminen korkealta johtaa kohtalokkaisiin seurauksiin, savuttomaan tilaan jääminen ei.

Mene ikkunan luo ja herätä huomiota. Jos et onnistu, ilmoita sijaintisi numeroon 112.

Noudata viranomaisten antamia ohjeita.

6.19 Toiminta palohälytystilanteessa

Rakennuksessa on automaattinen paloilmoitinlaitteisto, joka antaa hälytyksen pelastuslaitokselle. Palohälytyksen kuullessaan jokaisen on viipymättä poistuttava rakennuksesta.

- Ota mukaasi ulkovaatteet, jos ne ovat lähettyvilläsi.
- Sulje ovet ja ikkunat.
- Käytä poistumiseen lähintä mahdollista poistumistietä.
- Opasta asiakkaita ja vieraita.
- Soita turvallisesta paikasta numeroon **112** ja anna lisätietoja tilanteesta. Samalla varmistat, että hätäkeskus on saanut tiedon palosta.
- Siirry kokoontumispaikalle, älä jää sisäänkäyntien edustoille.
- Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman erillistä lupaa.

Kokoontumispaikka: Paikoitusalue, Karjalankadun puoleinen alue, kaupan ovia vastapäätä. Merkitty vihreällä kyltillä.

Vaara on ohi vasta, kun pelastuslaitos antaa luvan palata rakennukseen. Kiinteistön turvallisuushenkilöstö välittää tiedon sisälle siirtymisestä henkilökunnalle.

Turvallisuushenkilöstö ja henkilökunta välittävät tiedon opiskelijoille.

Henkilökunnan toiminta

- ohjaa oppilaat ja vieraat ulos lähintä turvallista poistumistietä pitkin kokoontumispaikalle.
- avustaa tarvittaessa liikuntarajoitteisia henkilöitä poistumaan.
- ota mukaan ulkovaatteet, jos ne on lähettyvilläsi
- sulje ovet ja ikkunat
- viimeinen tilasta poistuva tarkistaa ja varmistaa, että tila on tyhjä. Mikäli mahdollista, merkitse tila tarkastetuksi laittamalla tilan sisäänkäynnin läheltä löytyvä "tyhjä/tarkastettu"-lappu oven väliin. (SAMK henkilökuntaan kuuluva kuittaa tilan tyhjentyneen secapp-kriisiviestintä sovelluksen yläreunassa näkyvää keskustelu välilehdelle.)
- odota kokoontumispaikalla lisäohjeita! Tarkista secapp-kriisiviestintä sovelluksen keskusteluvälilehti.

Vahtimestarit

- varmistavat, että secapp-kriisiviesti välittyy henkilökunnalle
- opastaa oppilaita ja vieraita ulos kokoontumispaikalle
- avaa mahdollisuuksien mukaan pääoventen poistumisen helpottamiseksi
- varmistavat uloskäynnit ja estävät pääsyn hälytyskohteeseen
- opastavat oppilaita ja vieraita lähimmälle poistumistielle ja kohti kokoontumispaikkaa
- varmistavat, että viesti on tavoittanut turvallisuuspäällikön ja/tai SAMK johdon.

6.20 Toiminta ennakkohälytyksessä

Valmistautuminen mahdollista palohälytystä varten

Seuraa ennakkohälytystä: Kun saat tiedon ennakkohälytyksestä, pysy rauhallisena ja aloita valmistautuminen mahdollista palohälytystä varten.

Ota selvää poistumistiestäsi: Tiedä, mikä on lähin turvallinen poistumistie, ja ole valmis seuraamaan ohjeita poistumistilanteessa. Tarkista, että poistumistiet ovat esteettömiä ja tiedä, mistä voit poistua turvallisesti.

Ota mukaan tarvittavat asiat: Varmista, että sinulla on mukana tarpeelliset tavarat, kuten avaimet, lompakko, puhelin ja muut tärkeät henkilökohtaiset tavarat. Varmista, että ulkovaatteesi ovat helposti saatavilla.

Sulje ovet ja ikkunat: Valmistele tila palohälytystä varten sulkemalla ovet ja ikkunat. Huomioi myös mahdolliset turvallisuusrakenteet ja sulje tarvittaessa tietokoneesi tai muut laitteet.

Tiedon seuraaminen: Pysy tietoisena tilanteesta seuraamalla secapp-kriisiviestintä sovelluksen keskusteluvälilehteä ja kuuntelemalla kuulutuksen ohjeita.

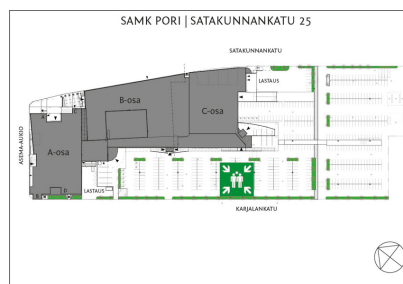
Yhteistyö ja avun tarjoaminen: Auta tarvittaessa muita henkilöitä, erityisesti liikuntarajoitteisia, valmistautumaan poistumiseen. Yhteistyössä muiden kanssa varmista, että kaikki ovat tietoisia tilanteesta ja valmistautuvat asianmukaisesti.

Ole valmis reagoimaan: Ole valmis reagoimaan nopeasti ja järjestäytyneesti, jos ennakkohälytys muuttuu palohälytykseksi. Noudata annettuja ohjeita ja liiku kohti kokoontumispaikkaa turvallisesti.

Tärkeintä on säilyttää rauhallisuus ja noudattaa annettuja ohjeita varmistaaksesi oman ja muiden turvallisuuden.

6.21 Toiminta kokoontumispaikalla

Kokoontumispaikka: Paikoitusalue, Karjalankadun puoleinen alue, kaupan ovia vastapäätä. Merkitty vihreällä kyltillä.

*Kokoontumispaikka**Kokoontumispaikkapiirros*

Kun ihmiset ovat poistuneet rakennuksesta ja edenneet kokoontumispaikalle, alkaa henkilökunnan edustaja johtaa toimintaa. Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetyille kokoontumispaikalle, vai onko ihmiset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön.

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman kokoontumispaikan vastuuhenkilön lupaa. Toimintaa kokoontumispaikalla johtaa kiinteistön turvallisuushenkilöstö. Turvallisuushenkilöstö tiedottaa tilanteen edistymisestä ja ilmoittaa milloin kiinteistöön saa palata.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen, ilmoitettava turvallisuushenkilöstölle
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Varakokoontumispaikka

Varakokoontumispaikka: Osoitetaan tarvittaessa

Mikäli kokoontumispaikka ei ole turvallinen, niin siirrytään suojelujohdon erikseen määrittämään turvalliseen varakokoontumispaikkaan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pidentämisajaksista suojautumista varten.

6.22 Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa

Liikuntarajoitteisten henkilöiden poistuminen rakennuksesta hätätilanteessa voi olla vaikeaa ja hädästä. Pyri auttamaan heitä mahdollisuuksiesi mukaan.

Huomioitavia asioita autettaessa liikuntarajoitteista henkilöä poistumisessa

- Auta liikuntarajoitteista poistumaan omien kykyjesi mukaan.
- Huolehdi auttamastasi henkilöstä myös ulospääsyn jälkeen.

6.23 Vesivahinko

Toimintaohjeet

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä.
- Tyrehdytä vuoto esim. sulkemalla veden pääsulku, jos mahdollista.
- Ilmoita asiasta välittömästi:
 - huoltomiehelle: Are Oy, puh. 020 5305700, päivystys 020 5305700
- Tarvittaessa ota yhteys hätänumeroon **112**.
- Veden pääsulku: Lämmönjakohuone: B-osan 1. kerros, käynti ulkoa Karjalankadun puoleiselta seinustalta. (Laajennusosa)
Lämmönjakohuone: C-osan kellarikerros. (Vanha puoli)
- Lämmönjakohuone: B-osan 1. kerros, käynti ulkoa Karjalankadun puoleiselta seinustalta. (Laajennusosa)
C-osan kellarikerros. (Vanha puoli)
- Sähköpääkeskus: A-osa, kirjastosalin kellarikerros. (Laajennusosa)
C-osa, kellarikerros. (Vanha puoli)

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

- Ilmoita kiinteistönhoidolle ja tarvittaessa hätäkeskukseen **112**.

6.24 Väkivallan uhatessa

Aseettomassa uhkaustilanteessa, toimi seuraavasti.

- Käyttäydy rauhallisesti ja pyri rauhoittamaan henkilö omalla käytökselläsi.
- Varmista, ettet käännä selkääsi tai ajaudu nurkkaan, jotta sinulla on aina pakotie uhkaavasti käyttäytyvän henkilön läheisyydestä.
- Mahdollisuuksien mukaan pyydä apua.
- Pakene ja auta muita pakenemaan paikalta

Pidä huolta omasta turvallisuudestasi. Pyri ohjaamaan uhkaava henkilö paikkaan, jossa hän ei voi olla vahingoksi muille. Tapauksen jälkeen ilmoita tapahtuneesta tarvittaessa poliisille.

Jos uhkaavalla henkilöllä on ase, toimi seuraavasti.

- Älä tee vastarintaa.
- Tee vain mitä uhkaaja käskee.
- Pyri mahdollisuuksien mukaan varoittamaan muita.
- Ovien sulkemisella voidaan rajoittaa henkilön kulkua kiinteistössä.
- Tilanteen jälkeen, soita **112**, jotta paikalle saadaan ammattiapua mahdollisimman nopeasti. Kuuntele ohjeita ja toimi niiden mukaan.

Jokainen uhkaus ja havainto mahdollisesta uhkatilanteesta on otettava vakavasti ja niistä on ilmoitettava välittömästi poliisille. Omalla käyttäytymisellä voi olla mahdollista vaikuttaa tilanteen kehittymiseen, ota siksi kaikki uhkatilanteet vakavasti ja pyri rauhoittamaan jo alkaneet tilanteet.

Toiminta ampuma-asetilanteessa

- Poistu vaara-alueelta, jos se on turvallisesti mahdollista.

Jos poistuminen ei ole turvallista:

- Mene luokkaan tai vastaavaan
- Lukitse ovi tai laita kalusteita oven/ ovien eteen siten, että oven painiketta ei voi käyttää
- Kasaa oven eteen kalusteita
- Sammuta valot
- Käy makaamaan oviseinän viereen, jos seinämateriaali on esim. tiiltä tai betonia tai etsi muuten turvallinen paikka
- Ota yhteys hätäkeskukseen 112 ja kerro tilanteesta. Ilmoita kerros, huoneen/ luokan numero
- Vältä muuten puhelimen käyttöä
- Jos käytävillä on savua, älä mene savuisiin käytäviin, pysy luokassa ja yritä tukkia mahdollisia aukkoja märillä vaatteilla tms.
- Odota poliisin/ pelastusviranomaisten/ koulun henkilökunnan lisäohjeita
- Toimi lisäohjeiden mukaisesti

6.25 Pommiuhka

Pommiuhkaus on usein perätön ja häiriintyneen ihmisen tekemä, mutta se on silti aina otettava vakavasti ja jokaisesta uhkauksesta tulee ilmoittaa poliisille. Tärkeää tilanteessa on säilyttää oma maltti ja rauhallisuus.

Jos vastaanotat pommiuhkaussitoon, ole rauhallinen ja toimi seuraavasti:

Kuuntele tarkasti uhkauksen esittäjän viesti:

- Mitä
 - Missä
 - Milloin
 - Miten
 - Kuka
-
- Tee puhelun aikana tarkkoja muistiinpanoja.
 - Tee puhelusta selkeä ilmoitus hätäkeskukseen 112.
 - Tee puhelusta viipymättä selkeä ilmoitus turvallisuushenkilöstölle, joka arvioi jatkotoimia.
 - Ryhdy tarvittaviin toimenpiteisiin saamiesi ohjeiden mukaisesti.

Vakavasti otettavissa ja kiireellisissä tapauksissa koko rakennus tyhjennetään välittömästi:

- Siirry ohjeiden mukaisesti kokoontumispaikalle.
- Ota mukaasi puhelin, avain, reppu ja välttämättömät henkilökohtaiset tavarasi.
- Toimi kokoontumispaikalla saamiesi ohjeiden mukaisesti.

ÄLÄ KOSKE OUTOIHIN ESINEISIIN JÄTÄ TIEDOTTAMINEN POLIISIN JA JOHDON TEHTÄVÄKSI.

Epäilyttävä esine tai uhkauskirje

- Älä koske esineeseen.
- Mikäli kyseessä on kirje tai muu vastaava, jota jo olet käsitellyt, paina mieleesi kohdat, joihin olet koskenut, ja sijoita kirje esimerkiksi muovitaskuun.
- Ilmoita välittömästi oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaaville henkilöille (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku) sekä poliisille hätänumeroon **112**.
- Eristä aluetta mahdollisuuksien mukaan. Pidä mielessä tuleva mahdollinen poliisitutkinta (sormen- ja kengänjäljet ensiarvoisia todisteita).
- Älä hätäänny. Toimi poliisin sekä turvallisuushenkilöstön ohjeiden mukaisesti.

6.26 Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuultama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia. Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle. Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta.

Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki

Toimi seuraavasti

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua:
 - pysyttele sisällä, hakeudu yläkerrokseen, kuuntele radiosta lisätietoja
 - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- Jos olet ulkona, kun haistat kaasua etkä pääse sisälle:
 - kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
 - pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle

Lisätietoja kaasulta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti.
- Voit sulkea ja teipata myös sisäovet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa.
- Kaasun hajun tuntiessasi voit hengittää kostean, huokoisen kankaan läpi.
- Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuletta sisätilat sen jälkeen huolellisesti.
- Pysyttele yläkerroksissa, kunnes vaara on ohi.
- Älä mene kellariin.

Säteilyvaara

Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle.

- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi.
- **Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja. Ota joditabletit vasta viranomaisen kehotuksesta (joditabletteja tulisi olla 2/henkilö).**

Vältä ulkona liikkumista

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen Internet-sivuilta osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilta www.pelastustoimi.fi.

6.27 Sähkökatkot

Sähkökatkon sattuessa turvavalot jäävät palamaan.

Hissien käyttö sähkökatkon aikana ei ole mahdollista.

Toiminta sähkökatkon aikana

Sähköt katkeavat toimitilasta, mutta yleisten tilojen valot toimivat edelleen

- Jos mahdollista, tarkista sulakkeet toimitilan omasta ryhmäkeskuksesta.
- Mikäli ongelma ei ratkennut, niin ota yhteys kiinteistöhuoltoon (puh. 020 5305700).

Sähköt katkeavat sekä toimitilasta että yleisistä tiloista

- Käytä taskulamppua
- Tarvittaessa opasta muita

Sähkökatkon sattuessa myös hissit pysähtyvät. Mikäli jäät hissiin jumiin sähkökatkon tai muun vian vuoksi, toimi seuraavasti:

Ota yhteys hissihuollon vikapäivystykseen:

- Matkapuhelimella - (Schindler, 020 320500) tai
- Hississä olevalla hälytyspainikkeella. (Tämä ohjautuu suoraan hissihuollon vikapäivystykseen.)

Tarvittaessa voit soittaa hätänumeroon 112.

6.28 Sisälle suojautuminen

Sisälle suojautuminen on tarpeen mikäli kiinteistössä tapahtuu vakava väkivallan teko tai ilmenee sellaisen uhka. Suojautuminen tulee aina tehdä tilaan, jonka ovi voidaan lukita ja johon ei näe sisälle. Lasiseinäisissä opiskelu- ja toimistotiloissa ei voida suojautua. Mikäli uhka tulee opiskelun ollessa käynnissä lasiseinäisessä tilassa, ohjataan oppilaat turvallisempaan paikkaan.

Sisälle suojautumisessa on kaksi vaihetta/astetta.

Ensimmäinen vaihe/aste

Ensimmäiseen asteeseen/vaiheeseen siirtyminen tehdään mikäli kiinteistön lähialueella on väkivallan uhka, on tehty uhkaus vakavasta väkivallasta tai väkivallan uhka on kiinteistön sisällä.

Toimet:

- Ilmoitetaan uhasta yleiseen hätänumeroon **112**
- Käytävillä ja ulkona olevat oppilaat, vieraat ja henkilöt käsketään sisälle.
- Opetustilojen ovet lukitaan.
- Henkilökunta lukitsee ulko-ovet.
- Odotetaan lisätietoja viranomaisilta.

Toinen vaihe/aste

Toiseen asteeseen/vaiheeseen siirytään, jos uhka on kiinteistön sisällä tai sen lähellä.

Toimet:

- Lukitaan opetustilan ovet.
- Sammutetaan tilojen valot ja suljetaan mahdolliset verhot.
- Matkapuhelimet sammutetaan tai kytketään äänettömälle.
- Opettajan tai tilan johtajan puhelimen oltava päällä, mutta äänettömänä.
- Tilan oven eteen kasataan esteitä.
- Opastetaan tilassa olevia pysymään matalina ja kalusteiden takana.

Ohjeita henkilökunnalle

Seuraavassa asioita, joita tulee ottaa huomioon hätäpoistumisen ja sisälle suojautumisen osalta etukäteen.

Osana jokapäiväistä toimintaa

- Opettele kulkemaan ja tuntemaan kiinteistön eri poistumisreittejä.
- Opettele laittamaan luokkatilan ovi takalukkoon.
- Selvitä kiinteistön kokoontumispaikkojen sijainnit.
- Ole mukana harjoituksissa ja tutustu aiheeseen liittyvään materiaaliin ja toimintaohjeisiin.
- Mieti mihin ja miten voisit suojautua tarpeen tullen.

Tilanteen aikana

- Ota tilanne haltuun - käytä kuuluvaa ääntä.
- Ohjaa ryhmäsi turvallisinta reittiä suojaisaan kokoontumispaikkaan.
- Viranomaiset johtavat pelastustoimintaa - sinä vastaat omasta ryhmästäsi.
- Jos selkeää ohjetta tai käskyä ei tule - suojaudutaanko sisään vai poistutaanko ulos - tee päätös!

Ratkaisuun vaikuttaa tilan sijainti ja sen antama suoja.

- Umpiseinäisessä, lukittavassa tilassa on turvallista suojautua.
- Lasiseinäisessä tilassa tai tilassa, jonka ovea ei saa lukittua, on vaikea suojautua.
- Jos turvallinen poistumisreitti on näkyvillä ja turvallinen, voi ulos kulkemista harkita.
- Jos poistumisreitti on kaukana eikä näkyvissä, ulos kulkeminen ei ole turvallista.
- Toimi tilanteen mukaan asteen 1 tai 2 mukaan.
- Tarvittaessa raportoi saamaasi tietoa viranomaisille.

Tilanteen jälkeen

- Palataan normaaliin toimintaan mahdollisuuksien mukaan.
- Tilanne tulee käsitellä oppilaiden ja henkilökunnan kanssa oppilaitoksen kriisiviestinnän mukaisesti.
- Älä anna lausuntoja tiedotusvälineille. Viranomaiset jaa etukäteen määritellyt henkilöt vastaavat tiedottamisesta.

6.29 Tapaturmien ennaltaehkäisy

Henkilökunta kuuluvan valvoo seuraavia kieltoja ja määräyksiä. Kaikista turvallisuutta vaarantavista tilanteista sekä tehdyistä toimenpiteistä tehdään ilmoitus esimiehelle.

1. Kiipeämiseen käytetään vain turvallisia ja tukevia tikkaita. Tikkaat pidetään lukkojen takana.
2. Lääkkeet, kemikaalit ja vaaralliset aineet pidetään lukkojen takana.
3. Veitset ja muut terävät esineet pidetään lukkojen takana.
4. Juokseminen sisällä ja muu tapaturma-altis tai raju liikehdintä on kiellettyä.
5. Käytävät ja kulkuväylät pidetään siistinä ja esteettöminä.
6. Vesi- ym. nesteläikät siivottava välittömästi lattialta.
7. Havaittaessa rikkoontunut tai muuten vaarallinen huonekalu tms. estetään sen käyttö ja hankitaan korvaava tilalle. Pihan penkkien osalta tehdään samoin tai ilmoitetaan kiinteistön haltijalle.
8. Rikkoutuneista askelmista ja muista kaatumisvaaroista ilmoitetaan heti rakennuksen omistajalle tai haltijalle, jolla on velvoite ryhtyä toimiin. Estetään liikkuminen vaarallisella alueella.
9. Talvikunnossapidon puutteista ilmoitetaan heti kiinteistöhuoltoon. Estetään liikkuminen vaarallisella alueella.
10. Lumien, jään tai muun esineen tippumisvaarasta ilmoitetaan heti kiinteistöhuoltoon. Estetään liikkuminen vaarallisella alueella. Mikäli vaara on välitön, soitetaan hätänumeroon 112.
11. Ulkoa liikkumista myrskyn tai muuten huonon tai vaikean sään aikana vältetään. Huonokuntoisista puista tai oksista ilmoitetaan heti kiinteistöhuoltoon. Estetään liikkuminen vaarallisella alueella. Välittömässä kaatumisvaarassa olevista puista tai tippuvista suurista oksista soitetaan hätänumeroon 112.

6.30 Defibrillaattorin (DEFIn) käyttö

Jokaiselle SAMKin kampukselle on sijoitettu neuvova puoliautomaattinen defibrillaattori (1-2 kpl) hätätapauksia varten.

Defibrillaattori 1.krs Info

Defibrillaattori b-osa

Samk-kampus Porissa sijaitsee kolme defibrillaattoria kts. kartta 1. A1 info (Atrium aula) 2. B1 Sammakon/Soteekin toimistokäytävällä 3. C2 Auditorion vieressä

Laitteella annetaan (elottomalle) sydänpysähdyspotilaalle lyhytaikaisia sähköimpulsseja, jotka ohjautuvat sydänlihakseen elektrodien kautta. Laite tunnistaa automaattisesti ne sydämen rytmihäiriötilat, joiden hoitoon tulee antaa defibrillaatioisku. Äkillinen sydänpysähdys on siis käyttöaihe defibrilloinnille.

SYDÄNPYSÄHDYS

Jos potilas ei ole herätettävissä eikä hengitä, **SOITA HÄTÄNUMEROON 112. Aloita välittömästi paineluelvytys ja pyydä muita tuomaan defibrillaattori.**

1. Kytke virta defibrillaattoriin.
2. Avaa harmaa elektrodiasia.
3. Kiinnitä elektrodit potilaan rintakehälle.
4. Potilaaseen EI SAA KOSKEA sydämen rytmin analysoinnin aikana!
5. Paina oranssia iskuapainiketta, jos kone kehottaa. Pysy IRTI POTILAASTA.
6. Jatka paineluelvytystä välittömästi iskun antamisen jälkeen. Seuraa jatkossa koneen antamia ohjeita. (Lähde: www.tammed.fi)

Defibrillaattorin käyttöohje A4

Paineluelvytys ja Defibrillointi -video

7 Väestönsuojelu

Väestönsuojan tarkoitus on suojella ihmisiä sortumilta, räjähdyspaineelta, sirpaleilta, kaasuilta, säteilyltä ja tulipaloilta. Kiinteistössä on 5 väestönsuojaa. Jokaiselle väestönsuojalle on suositeltavaa valita väestönsuojanhoitaja ja hoitajan apulainen. Kiinteistön väestönsuojanhoitajien on hyvä opetella väestönsuojan laitteiden käyttö ja suojan käyttökuntoon laitto.

Kiinteistössä on 5 väestönsuojaa:

Sijainti	Suojaluokka	Pinta-ala	Suojapaikkoja	Varusteiden sijainti
A-osa	S1	50 m ²	66	Väestönsuojassa
C-osa	S1	105 m ²	140	Väestönsuojassa
C-osa	S1	104,8 m ²	139	Väestönsuojassa
C-osa	S1	104,3 m ²	139	Väestönsuojassa
C-osa	S1	105,6 m ²	140	Väestönsuojassa

Viisi kiinteistön väestönsuojista on luokkaa S1. Suojaluokan S1 väestönsuoja on uudempi suoja, joka on rakennettu vuoden 1971 jälkeen. Tässä suojamallissa on mahdollista viipyä pitkiä aikoja. Suojassa on käsikäyttöinen tai koneellinen ilmanotto, joka on varustettu esisuodattimella ja aktiivihiili-hiukkassuodattimella.

Viranomaiset antavat ohjeita radiossa, jos on siirryttävä yleisiin väestönsuojoihin ja tiedon siitä, mihin yleisistä väestönsuojista ihmiset siirtyvät. Siirtyminen väestönsuojoihin tapahtuu siis aina viranomaisten kehotuksesta. Normaaliaikana tapahtuvat onnettomuudet eivät yleensä koskaan edellytä väestönsuojaan suojautumista, vaan sisälle suojautuminen riittää. Yleisissä väestönsuojissa on Suomessa yhteensä 110 000 suojapaikkaa.

Väestönsuoja

Väestönsuojan ilmanvaihto-

Väestönsuojan varusteet

laitteisto

8 Irtaimiston säilytys

Erilaisten tavaroiden säilyttämisestä voi aiheutua tulipalon syttymisen tai leviämisen vaara, turvallisen poistumisen estyminen hätätilanteessa sekä tulipalon sammuttamisen vaikeutuminen.

Rakennuksen uloskäynnit on aina pidettävä kulkukelpoisina ja esteettöminä.

Uloskäytävät, porrashuoneet, sisäiset käytävät, kellarien ja varastojen kulkureitit

- Ei saa säilyttää mitään tavaraa.

Kellaritilat

- Ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia.
- Palavien nesteiden (esim. nestekaasu ja bensiini) säilytys kielletty.

Rakennusten alla tai läheisyydessä

- Ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa rakennusten seinustoilla, mm. roska-astiat, pahvipinot ja kuljetuslavat

Huom!

- Pelastusviranomainen voi yksittäistapauksissa antaa poikkeuksia, esimerkiksi säilytettäväksi isomman määrän tai sallia säilytyksen eri paikassa tai rajoittaa säilytystä, jos turvallisuus sitä vaatii

9 Liitteet

Tässä pelastussuunnitelmassa on seuraavat liitteet:

- Liiketilän haltijan velvollisuudet
- Alkusammuttimien käyttöohjeet
- Autosuoja
- Avainturvallisuus

Lisäksi dokumentin lopussa on seuraavat liitteet:

- Defibrilaattorin käyttöohje
- Väestönsuojat

Liite A Liiketilän haltijan velvollisuudet

Tilän haltijan tai toiminnanharjoittajan on mahdollisuuksiensa mukaan valvottava, että työpaikalla noudatetaan tulipalon ja muun onnettomuuden ehkäisemiseksi ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä. On suositeltavaa nimetä turvallisuudesta vastaava henkilö, joka huolehtii turvallisuusasioista ja toimii yhteistyössä kiinteistön vastuuhenkilöiden kanssa.

Tilanhaltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että

- tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen
- rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin
- pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa mahdollista.

Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa ei saa säilyttää ullakolla, kellarissa, kulku- tai poistumisteillä, rakennuksen alla tai sen välittömässä läheisyydessä.

Seuraavat varusteet ja laitteet on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti:

- sammutusvälineet
- palonilmaisu-, hälytys- ja muut onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet
- poistumisreittien opasteet ja valaistus.

Tilän haltija ja toiminnanharjoittaja vastaavat osaltaan laitteiden kunnosta ja ilmoittavat epäkohdista vastuuhenkilölle.

Tilän haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan

- ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä
- varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa
- varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät
- ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Liite B Alkusammuttimien käyttöohjeet

B.1 Sammuttimet

- Kierrä sammutinta ylösalaisin ja ravista sammutinta, tämä varmistaa jauheen juoksevuuden.
- Vedä varmistinsokka irti.
- Lähesty paloa tuulen suunnasta.
- Jos olet sisällä lähesty matalana lattianrajassa, tämä parantaa näkyvyyttä.
- Ota sammuttimen letkun päästä ote ja suuntaa sammutusaine liekkien juureen, älä katko liekkejä.
- Aloita sammuttaminen edestä ja jatka taaksepäin, tai alhaalta ylöspäin.
- Sammutusta voi tehostaa edestakaisin suuntautuvalla liikkeellä.
- Koko palava alue on peitettävä sammutepilveen.
- Liekkien sammuttua sammuttamisen voi lopettaa.
- Tarkkaile palanutta kohdetta ja varmistu, että palo on sammunut.
- Mikäli kohde syttyy uudelleen, toista sammutus.

B.2 Pikapaloposti

- Avaa pikapalopostikaappi. Riko tarvittaessa muovinen lukonsuojus esimerkiksi kolauttamalla sitä kyynänpäällä.
- Avaa sulkuventtiili ja vedä ulos tarvitsemasi määrä letkua.
- Käännä letkun päässä oleva suutin auki ja aloita sammuttaminen turvallisen matkan päästä.
- Suuntaa vesisuihku liekkien juureen ja jatka sammuttamista kunnes palo on sammunut.
- Varmista että palo on sammunut. Tukahduta tai kastele vielä mahdollisesti kytevät kohdat.

Älä aseta itseäsi vaaraan. Vältä savun hengittämistä. Mikäli palon sammutus ei onnistu, siirry turvaan. Sulje tilan ovi rajoittaaksesi paloa.

Liite C Autosuoja

Autosuoja on tarkoitettu vain moottoriajoneuvojen säilyttämistä varten. Autosuojan käyttötarkoitus mainitaan voimassa olevassa rakennusluvassa.

Autosuojaa ei saa käyttää rakennusluvan vastaisesti ilman rakennusvalvonnan lupaa. Käyttötarkoitus on moottoriajoneuvojen pysäköintitila, ei siis autopesula, lastaustila, jätehuone, varasto, myymälä, kirpputori, autokorjaamo, rengasvarasto tms.

Autosuojissa muun irtaimiston säilyttäminen on rajoitetumpaa johtuen suuremmista omaisuus- sekä henkilöriskeistä. Muuta irtaimistoa moottoriajoneuvon lisäksi saa säilyttää seuraavasti:

- mopoja, moottoripyöriä, moottorikelkkoja ja muita ajoneuvorekisterissä olevia moottoriajoneuvoja
- polkupyöriä
- peräkärryä tyhjänä
- kiinteistön huoltamiseen tarkoitettuja moottoriajoneuvoja.

Yllä olevan luettelon lisäksi ei saa säilyttää mitään muuta irtaimistoa, kuten:

- oman kiinteistön huoltoon tarkoitettuja moottoriajoneuvoihin liitettäviä lisälaitteita
- työkoneita, kuten kaivureita, täryttimiä, ajettavia nostimia ym.

Autohalli

Sijainti	C-osan kellarikerroksessa
Kuvaus	Ajoluiskaa pitkin paikoitusalueen puolelta

Liite D Avainturvallisuus

Luovutetuista avaimista on pidettävä kirjaa ja avainten palautuksesta on huolehdittava varsinkin avaimen haltijan työ- tai asumissuhteen päättyessä.

Avaimet luovutetaan käyttötarpeen mukaan kuittausta vastaan. Avaimien tulee olla jatkuvasti ne kuitanneen henkilön välittömässä hallinnassa. Itselle kuitattua avainta tai kulkutunnistetta ei saa luovuttaa kolmannelle osapuolelle missään tilanteessa.

SYDÄNPYSÄHDYS

Jos potilas ei ole herätettävissä eikä hengitä, **SOITA HÄTÄNUMEROON 112.** Aloita välittömästi paineluelvytys ja pyydä muita tuomaan defibrillaattori.

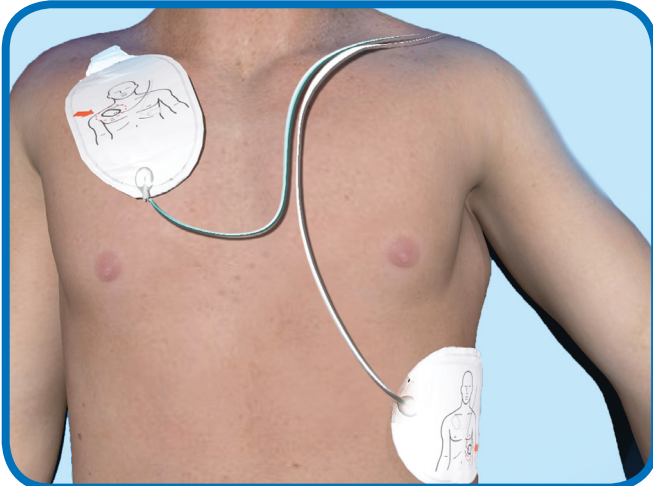
1. Kytke virta FRx-defibrillaattoriin.

2. Avaa harmaa elektrodiasia.

3. Kiinnitä elektrodit potilaan rintakehälle.

4. Potilaaseen EI SAA KOSKEA sydämen rytmin analysoinnin aikana!

5. Paina vilkkuvaa oranssia iskupainiketta, jos kone kehottaa. Pysy IRTI POTILAASTA.

6. Jatka paineluelvytystä välittömästi iskun antamisen jälkeen. Seuraa jatkossa koneen antamia ohjeita.

Voit lopettaa elvytyksen, kun saat siihen luvan, potilaan hengitys palautuu tai omat voimasi loppuvat.

Lataa viereisellä QR-koodilla puhelimeesi PPE-D -ohjeet ja katso opetusvideo.

VÄESTÖNSUOJAT – YLEISTÄ TIETOA NOPEASTI

Väestönsuoja on tarkoitettu väestön suojaamiseen sotilaallisen hyökkäyksen aikana. Normaalioloissa väestönsuoja on usein harrastustilana tai varastona.

Väestönsuojalla tarkoitetaan rakennukseen tai sen yhteyteen tehtyä erillistä tilaa tai erillistä rakennusta, jonka tehtävä on antaa ihmisille suojaa siellä, missä ihmiset normaalistikin liikkuvat, käyvät töissä ja asuvat. Väestönsuoja suojaa räjähdys- ja sirpalevaikutuksilta, rakennussortumilta, paineaalloilta, tulipaloilta, kemiallisilta taisteluaineilta ja ionisoivalta säteilyltä.

Väestönsuojan käyttöönotto

Kun tilanne edellyttää väestönsuojien käyttökuntoon laittamista, asiasta tulee viranomais määräys. Suojat on laitettava käyttö- ja suojautumiskuntoon viimeistään 72 tunnin kuluessa määräyksestä, minkä jälkeen ihmiset voivat siirtyä niihin. Käyttöönoton tekee väestönsuojan hoitaja.

Väestönsuojan hoitaja

Väestönsuojan ylläpidosta ja kunnostuksista vastaa väestönsuojan omistaja, esimerkiksi rakennuksen omistaja. Jokaiseen väestönsuojaan on suositeltavaa nimetä oma väestönsuojanhoitaja, joka vastaa mm. suojan kunnossapidosta ja käyttökuntoon saattamisesta. Väestönsuojan hoitaja voi olla esim. kunnossapidon henkilö, mutta olisi suositeltavaa, että väestönsuojan hoitaja olisi kiinteistössä asuva tai oleskeleva henkilö. Suojaustilanteessa väestönsuojan hoitaja toimii väestönsuojan sisällä.

Väestönsuojan omistajan on varmistettava väestönsuojan koneiden ja laitteiden toimintakunnossa pysyminen sekä varusteiden kunto säännöllisellä kunnossapidolla valmistajan antamien ohjeiden mukaisesti. Lisäksi joka 10. vuosi tulee tehdä suojan tiiveyskoe, jolloin testataan suojan käyttökunto todellisesti. Huolloissa ja tarkastuksissa havaitut puutteet ja viat tulee korjata.

Milloin tulee suojautua väestönsuojaan?

Väestönsuojaan suojaudutaan vasta viranomaisen käskystä, käyttökuntoon laiton jälkeen! Ennen käyttökuntoon laittoa väestönsuoja ei suojaa kuin rakenteidensa verran. Esimerkiksi ilmanvaihto ja suojan tiivistykset eivät ole automaattisesti toiminnassa.

Missä väestönsuojani on?

Väestönsuoja löytyy useimmiten isompien taloyhtiöiden tai työpaikkojen yhteydestä ja ovat näiden kiinteistöjen asukkaiden tai työntekijöiden käytössä. Väestönsuojapaikkoja on myös julkisten tilojen yhteydessä, kuten kouluissa ja päiväkodeissa, joissa ne on tarkoitettu kiinteistön käyttäjien tarpeisiin. Yleensä väestönsuojat sijaitsevat kellarikerroksessa, maan tasolla tai ne ovat osa erillisiä rakennuksia esimerkiksi ulkovarastojen yhteydessä. Väestönsuojat on merkitty kansainvälisellä merkillä, joka on sininen kolmio oranssilla pohjalla. Tieto väestönsuojasta tai -paikoista löytyy varmimmin kiinteistön pelastussuunnitelmasta tai isännöitsijältä.

Pienemmissä taloyhtiöissä tai omakotitaloissa ei väestönsuojaa yleensä ole.

Yleiset väestönsuojat ovat yleisessä käytössä ja tarkoitettu suojaksi lähinnä liikkuvalla väestöllä, mutta mahdollisesti myös heille, joilla ei ole suojapaikkaa kotona tai työpaikalla. Monilla alueilla ei ole lainkaan yleisiä suojatiloja tai ne eivät riitä kaikille. Tällöin suojatoimista vastaavat asukkaat itse ja he suojautuvat tilapäisiin suojiin eli käytännössä kotona sisätiloihin.

Väestönsuojien suojautuminen ei ole monessa tilanteessa ensimmäinen toimenpide, vaan väestö siirretään ensisijaisesti turvallisemmalle alueelle. Alueen evakuoinnista ilmoitetaan viranomaisten toimesta!

Sisälle suojautuminen

Sisälle suojautuminen on yksi vaaratilanteiden toimintamalli, eikä sinänsä liity poikkeustilanteisiin tai sodan uhkaan. Sisälle suojautuminen voi tapahtua esimerkiksi myös kemikaalionnettomuuden tai lähistöllä olevan tulipalon johdosta. Tällöin ovet, ikkunat ja ilmanvaihtoaukot suljetaan sekä kaikki raot tiivistetään esimerkiksi tuorekelmulla tai ilmastointiteipillä. Jos kiinteistössä on koneellinen ilmanvaihto, sen keltainen hätäpysäytyspainike löytyy yleensä aulatilanteiden seinältä. Sisälle suojautumisesta ilmoitetaan yleisellä vaaramerkillä ja/tai hätätiedotteella esimerkiksi television tai 112-sovelluksen kautta.

Mitä mukaan väestönsuojaan? Mitä ei saa tuoda?

Omaan käyttöön elintarvikkeita 2–3 vuorokauden tarvetta varten, juomaa, henkilökohtaiset lääkkeet ja hygieniatarvikkeet, vuodevaatteet (esim. makuupussi ja retkialusta), taskulamppu ja paristoja, joditabletteja ja lisäksi mukaan voi ottaa ajanvietettä sekä tarvittaessa korvatulpat.

Väestönsuojaan ei saa tuoda lemmikkejä, alkoholia, huumeita, aseita, lämpöä tuottavia laitteita (kaasukeitin, myrskylyhty jne.) eikä pahanhajuisia tuotteita. Suojassa ei saa tupakoida.

Miten kauan väestönsuojassa voi olla?

Väestönsuojaan kuuluu lakisääteisesti erilaisia laitteita ja tarvikkeita, joiden avulla varmistetaan mm. ilmanvaihto tilanteissa, jolloin ulkona on myrkyllistä kaasua tai radioaktiivisia aineita. Suojautumisaika riippuu vaarasta. Nykyisin lähtökohtana pidetään maksimissaan noin kolmen vuorokauden mittaista yhtäjaksoista suojautumisaikaa. Todennäköisesti sodan kaltaisessa tilanteessa suojia käytettäisiin esimerkiksi yöpymiseen sekä lyhytkestoisin suojautumisiin. Viranomaiset antavat tällöin suojautumista koskevat ohjeet.

Kotivara

Väestönsuoja-asioista riippumatta kuntalaisen yksi tärkeimmistä teoista varautumisessa on riittävän kotivaran pitäminen. Kotivara tuo turvaa myös pienemmissä häiriötilanteissa, esimerkiksi sähkökatkoksen tai sairastumisen yhteydessä. Kotiin olisi hyvä varata kolmen päivän varaksi riittävä määrä ruokaa, juotavaa / kannellisia astioita veden säilyttämiseen, lääkkeitä, käteistä rahaa ym. omassa arjessa tarpeellista. Olisi hyvä varautua esim. pitkiin sähkökatkoksiin, vedenjakelun häiriöihin tai maksuliikenteen häiriöihin. Kotivaraa hyödynnetään myös väestönsuojaan siirryttäessä, sillä asukkaiden on tuotava mukanaan mm. omat ruoat.

Lähteet:

Suomen pelastusalan keskusjärjestö SPEK, väestönsuojelu

<https://www.spek.fi/turvallisuus/varautuminen-kotona/vaestonsuojelu/>

Pelastustoimi, väestönsuojelu

<https://pelastustoimi.fi/pelastustoimi/varautuminen/vaestonsuojelu>

Sisäministeriö, väestönsuojat

<https://intermin.fi/pelastustoimi/vaestonsuojat>

Omatoiminen varautuminen, kotivara <https://72tuntia.fi/>